Juha Roppola 13.1.2022

Talousvaliokunta
talousvaliokunta@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen perjantaina 14.1.2022 klo 11.00

Alustavia ennakkovaikuttamislinjauksia perustuen komission kestävän rahoituksen asiantuntijatyöryhmän raporttiin (tuleva taksonomian neljän ympäristötavoitteen delegoitu säädös) E 85/2020 vp, E 120/2021 vp

Pyydettynä lausuntona Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry jakaa valtioneuvoston huolet kestävän rahoituksen foorumin raportista erityisesti metsätalouden osalta ja muistuttaa kokonaisuuteen vaikuttamisen tärkeydestä. Metsäteollisuus tarjoaa ratkaisuja kestävän rahoituksen sääntelyn ympäristötavoitteisiin, mutta sääntelyn keskeisen työkalun eli taksonomian valmistelu on ollut haastavaa. Sitä ovat leimanneet poukkoilu, läpinäkymättömyys, epätasaisuus ja puutteelliset vaikutusarviot.

Siksi on tärkeää, että valtioneuvoston mukaan taksonomiakriteerien pitäisi olla muun muassa tarkoituksenmukaisia, helppokäyttöisiä, ymmärrettäviä ja yksitulkintaisia. Valtioneuvosto nostaa esiin aivan oikein tarpeen ottaa huomioon olemassa oleva EU-lainsäädäntö ja -kehikot mahdollisimman kattavasti. Tekniset arviointikriteerit eivät myöskään saisi johtaa EU-oikeuden sisäisiin ristiriitoihin eri politiikkasektoreilla, eikä kohtuuttomaan hallinnolliseen taakkaan yrityksille ja muille toimijoille.

Lisäksi valtioneuvosto toteaa perustellusti, että arviointikriteerien tulisi soveltua rakenteiltaan erilaisille ja eri kokoisille yrityksille ja muille toimijoille ja niissä tulisi huomioida erilaiset ympäristöolosuhteet. Teknisten arviointikriteerien pitäisi antaa luotettavat puitteet kansainvälisten rahavirtojen ohjaamiselle ympäristön kannalta kestävästi. Valitettavasti taksonomia on erkaantunut näistä lähtökohdista jo ensimmäisten, niin sanottujen ilmastokriteerien kohdalla ja uhkaa kriteeristön täydentämisen myötä ajautua lainsäädännön alkuperäisistä ja Suomen aiemmin linjaamista tavoitteista yhä kauemmassa.

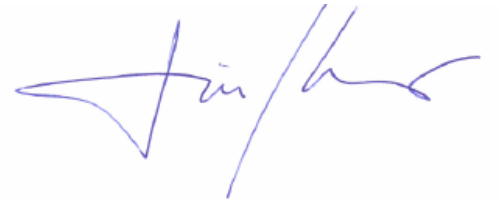
Onkin tärkeää, että valtioneuvosto nostaa esiin taksonomian luoman huomattavan epävarmuuden. Kuten valtioneuvosto toteaa, kriteerit voivat kirittää suomalaisten toimijoiden ympäristökestävyyttä ja luoda yrityksille kansainvälistä kilpailuetua, mutta samalla on tiedostettava, että epätarkoituksenmukaiset ja käytännössä toimimattomat tekniset arviointikriteerit voivat huonoimmassa tapauksessa johtaa vastakkaiseen tulokseen.

Metsätalouden osalta on keskeistä, niin kuin valtioneuvosto tuo esille, että EU:n perussopimuksissa ei ole määritelty oikeusperustaa EU:n yhteiselle metsäpolitiikalle. Suomen kannassa pitäisi kuitenkin selkeämmin käydä ilmi, että maatalouden teknisten arviointikriteerien tapaan metsätalouden kriteereissä otettaisiin huomioon jäsenmaiden erilaiset luonnonolosuhteet ja niiden vaikutus alueella sovellettavissa oleviin metsätalouden käytäntöihin. Kuten valioneuvosto toteaa, metsätalouden teknisten arviointikriteerien pitäisi nojautua paremmin jo olemassa oleviin EU-kehikkoihin mutta Suomen kannassa tulisi selkeästi näkyä, että erityisesti olisi otettava huomioon nykyisen uusiutuvan energian direktiivin (EU 2018/2001) metsäbiomassan kestävyyskriteerit. Taksonomiassa kansallisen tason tarkastelun tulisi olla yksiselitteisesti mahdollinen.

Metsäteollisuus ry:n arvion mukaan on erittäin kyseenalaista, olisiko Suomen metsillä ja niissä harjoitetulla metsätaloudella edes mahdollisuutta täyttää teknisten arviointikriteerien vaatimuksia käytännössä, johtuen joko merkittävistä kustannusvaikutuksista ja yksityiskohtaisesta sääntelystä tai pohjoisten havumetsiemme ominaisuuksista. Etenkin 20 prosentin suojeluvaateella voisi olla merkittävä kustannusvaikutus.

Suomen metsien ominaisuuksien osalta metsien rakennetta, toimintoja ja koostumusta koskevat kriteerit olisivat haastavia täyttää. Näiden ongelmien lisäksi Suomen kannassa olisi lisäksi syytä ottaa huomioon maaperän suojelua sekä kaluston käyttöä koskevat kriteerit ja korostaa näiden kriteerien olevan erittäin haastavia täyttää.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja